

Topic	การทำรายการเกี่ยวโยงกันอย่างมีบรรษัทภิบาล
Issue	พฤษภาคม 2557

ช่วงเวลานี้ มีบริษัทจดทะเบียนหลายแห่งขออนุมัติผู้ถือหุ้นเพื่อจะทำรายการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นสิ่งที่กระทำได้เพียงแต่ในการทำรายการนั้น คณะกรรมการบริษัทจะต้องคำนึงถึงหลัก Fiduciary duties กล่าวคือ รายการต้องมีความโปร่งใสและเป็นธรรม บริษัทได้รับประโยชน์สูงสุดเสมือนทำกับบุคคลอื่นทั่วไป ดำเนินการตามขั้นตอนที่ถูกต้อง ได้แก่ มีการเปิดเผยข้อมูลให้นักลงทุนทราบ มีการขออนุมัติต่อคณะกรรมการบริษัท และมีการขออนุมัติต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้น ซึ่งขึ้นอยู่กับขนาดของรายการตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำกับตลาดทุน และตลาดหลักทรัพย์ กำหนด

ในการทำรายการที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดความโปร่งใสและปราศจากความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี กำหนดให้คณะกรรมการควรพิจารณาเรื่องความขัดแย้งของผลประโยชน์อย่างรอบคอบ การพิจารณาการทำรายการที่อาจมีความขัดแย้งของผลประโยชน์ควรมีแนวทางที่ชัดเจนและเป็นไปเพื่อผลประโยชน์ของบริษัทและผู้ถือหุ้นโดยรวมเป็นสำคัญ โดยที่ผู้มีส่วนได้เสียไม่ควรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และคณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินการและการเปิดเผยข้อมูลของรายการที่อาจมีความขัดแย้งของผลประโยชน์ให้ถูกต้องครบถ้วน

ดังนั้น คณะกรรมการควรให้บริษัทกำหนดและเปิดเผยนโยบายการทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน เช่น ระบบการตรวจสอบ ระบบการถ่วงดุลอำนาจ และขั้นตอนการเปิดเผยข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้เป็นที่มั่นใจได้ว่าบริษัทได้จัดให้มีกระบวนการพิจารณารายการที่เกี่ยวข้องกันอย่างเป็นธรรม โปร่งใส และถูกต้องตามกฎหมาย

อย่างไรก็ตาม การทำรายการที่เกี่ยวข้อง มีประเด็นในเรื่องของความสัมพันธ์ซึ่งจะต้องระมัดระวังเป็นพิเศษ เพราะจะนำไปสู่ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ได้ง่าย ดังนั้น กรรมการอิสระจึงเป็นบุคคลที่มีความเหมาะสม และเป็นกลางที่จะรักษาผลประโยชน์ของบริษัทและผู้ถือหุ้นรายย่อยได้ดีที่สุด โดยในการพิจารณารายการที่เกี่ยวข้อง กรรมการอิสระควรคำนึงถึงประเด็นเหล่านี้ เช่น ความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกันของคู่สัญญาที่เข้าทำรายการที่เกี่ยวข้อง สิทธิประโยชน์ที่กำลังจะทำการจำหน่ายจ่ายโอนมีเอกสารสิทธิถูกต้องหรือไม่ การประเมินราคาสิทธิสามารถเทียบเคียงได้กับสิทธิประโยชน์ประเภทเดียวกัน ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของคู่สัญญา ช่วงเวลาของการทำรายการเกี่ยวข้อง เป็นต้น

นอกจากนี้แล้ว เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการทำรายการดังกล่าว คณะกรรมการบริษัทต้องเปิดเผยถึงเหตุผล และความจำเป็นในการเข้าทำรายการให้เป็นที่รับทราบแก่ผู้ถือหุ้นด้วย

ในการนี้ จะขอยกตัวอย่างของการทำรายการเกี่ยวโยงของบริษัทจดทะเบียนสักหนึ่งแห่งที่ได้เปิดเผยเหตุผลและความจำเป็นในการเข้าทำรายการ กล่าวคือในกรณีของ บริษัท โออิชิ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) มีรายการเกี่ยวโยงกันระหว่างบริษัท โออิชิ เทรดดิ้ง จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท โออิชิ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) กับ บริษัท อุตสาหกรรมน้ำตาลชลบุรี จำกัด ซึ่งเป็นนิติบุคคลที่มีกลุ่มผู้ถือหุ้นรายใหญ่กลุ่มเดียวกันกับบริษัท โออิชิ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) เพื่อซื้อที่ดินเนื้อที่รวมประมาณ 182 ไร่ ซึ่งเป็นที่ดินที่ปัจจุบัน บริษัท โออิชิ เทรดดิ้ง จำกัด ได้เช่าจากบริษัท อุตสาหกรรมน้ำตาลชลบุรี จำกัด สำหรับก่อสร้างอาคารโรงงานและติดตั้งระบบของครีวกลางใหม่ โดยต่อมา บริษัท อุตสาหกรรมน้ำตาลชลบุรี จำกัด ได้เสนอขายที่ดินแปลงดังกล่าวแบบยกแปลง และบริษัท โออิชิ เทรดดิ้ง จำกัด ก็ประสงค์จะซื้อที่ดินแปลงดังกล่าวสำหรับโครงการครีวกลางใหม่ของบริษัท โออิชิ เทรดดิ้ง จำกัด ทั้งนี้ คณะกรรมการบริษัท โออิชิ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) ได้มีมติเห็นชอบในการเข้าทำรายการดังกล่าว เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2556 โดยการทำรายการดังกล่าวนี้ คณะกรรมการบริษัท โออิชิ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) ได้เปิดเผยถึงเหตุผลและความจำเป็นว่า เป็นการลดความเสี่ยงจากการสิ้นสุดสัญญาเช่าในอนาคต รวมถึง การเพิ่มค่าเช่าและค่าบริการ อันอาจส่งผลให้ บริษัท โออิชิ เทรดดิ้ง จำกัด ไม่สามารถดำเนินงานโครงการครีวกลางใหม่ได้อย่างต่อเนื่องตามแผนที่วางไว้ ประกอบกับค่าใช้จ่ายที่อาจเกิดขึ้นในการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ นอกจากนี้ การได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ในที่ดินดังกล่าว ยังถือเป็นที่ดินในทำเลที่มีศักยภาพไม่อยู่ในพื้นที่ประสบปัญหาทุกภัยและตั้งอยู่ใกล้กับผู้ให้บริการโลจิสติกส์ของบริษัท โออิชิ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)

จากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้น เป็นเพียงหนึ่งตัวอย่างที่แสดงให้เห็นเหตุผลและความจำเป็นที่มีผลต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัทในการเข้าทำรายการที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นแล้ว การเข้าทำรายการเกี่ยวโยงซึ่งไม่ได้เป็นเรื่องต้องห้าม เพียงแต่บริษัทต้องเปิดเผยเหตุผลและความจำเป็นที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัทให้ผู้ถือหุ้นและนักลงทุนได้รับทราบ

อนึ่ง การทำหน้าที่ของกรรมการอิสระตามที่กล่าวถึงข้างต้น ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้จัดทำ “คู่มือกรรมการอิสระ” ซึ่งคู่มือดังกล่าวสามารถ download ได้ที่

<http://www.set.or.th/th/regulations/cg/files/2012/IndependentCommitteeManual.pdf>

CG Center : http://www.set.or.th/th/regulations/cg/cg/history_p1.html หรือ โทร 02 229 2601-7

ฝ่ายพัฒนาระบบนิเวศตลาดทุน
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ติดต่อสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมที่
CG Center 0-2229-2603, 2604 และ 2629